

Bahreyn’de E-Ticaret

Bahreyn, %98 oranındaki internet yaygınlık (penetration) oranıyla dünyada lider durumdadır. Ülkede 100 kişi başına 119 cep telefonu aboneliği düşmektedir. Teknoloji kullanımının bu kadar yaygın olduğu ülkede e-ticaret de yaygın olarak kullanılmakta ve devlet tarafından da teşvik edilmektedir.

Ülkede e-devlet imkânları da gelişmiş durumdadır. Birleşmiş Milletler 2018 e-Devlet Gelişmişlik Endeksi Bahreyn’e Asya ülkeleri içinde 6. sırada yer vermiştir. Bahreyn Krallığı dünya sıralamasında ise 26. sırada yer almıştır. Böylelikle Bahreyn, BM tarafından “Çok Yüksek E-Devlet Gelişmişliği Endeksi”nde yer alan iki Arap ülkesinden biri olmuştur. Sıralamaya konu 193 ülkeden sadece 40’ı bu kategoride yer almaktadır.

Bahreyn e-ticaret piyasasının büyüklüğü 2019 yılında 798 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu rakamın 2020 yılında 897 milyon dolara çıkması beklenmektedir. E-ticaretten en büyük payı sırasıyla giyim, elektronik, oyuncak ve hobi, mobilya, gıda, kişisel bakım almaktadır. E-ticaret hacminin sektörel dağılımı 261,1 milyon dolar giyim, 235,5 milyon dolar medya ve elektronik, 185,6 milyon dolar oyuncak ve hobi, 122,2 milyon dolar mobilya ve aksesuar ve 92,4 milyon dolar gıda ve kişisel bakım olarak sıralanmaktadır.¹

Bahreyn, teknolojiyi seven genç bir nüfusa sahiptir. 2019 itibarıyla e-ticaret kullanıcılarının %17,64’ü 18-24 yaş arası, %27,58’i 25-34 yaş arası, %24,61’i 35-44 yaş arası, %18,78’i 45-54 yaş arası, %11,38’i 55-64 yaş arasındır.² Gençler bilgisayar oyunlarını ve sanal gerçeklik teknolojilerini de sevmektedir. Ülkede her sene çeşitli bilgisayar oyunları etkinlikleri yapılmaktadır (Bahrain Gaming Experience, Animania Bahrain vb.). Karantina günlerinde bu tür oyunlara ilginin arttığı düşünülmektedir. Bahreyn’in bir avantajı da ülkede İngilizce’nin çok yaygın olarak konuşulmasıdır.

Bahreyn’de Türk firmalarının e-ticaret yoluyla perakende satış yapmalarında bir kısıtlama bulunmamaktadır. Türk firmalarından en çok giyim sektöründe faaliyet gösterenlerin e-ticaret yoluyla Bahreyn’e ürün gönderdiği gözlemlenmektedir. Ayrıca mobilya, elektronik cihazlar, bilgisayarlar, bilgisayar oyunları, kişisel bakım ve kozmetik alanlarında da Türk firmaları için e-ticaret fırsatları olduğu düşünülmektedir. Bahreyn ayrıca gelişmiş teknoloji ve e-ticaret alt yapısıyla, liberal ekonomisiyle Körfez Ülkelerine dağıtım yapmak isteyen Türk firmalarının üs olarak kullanabilecekleri bir ülkedir.

Ülkede en çok kullanılan e-ticaret siteleri www.amazon.com, www.ebay.com ve www.aliexpress.com olarak sıralanmaktadır. En çok kullanılan arama motorları ise Google (89.95%), Yandex (5.7%), Mail.ru (2.05%), Yahoo! (1.2%), Bing (0.89%) ve DuckDuckGo (0.09%) olarak sıralanmaktadır.

Online alışveriş yapanların birçoğu kişisel bilgilerini çevrimiçi olarak vermekte hala isteksizdir; bunun en önemli sebebi ülkedeki en popüler ödeme yönteminin varışta nakit ödeme olmasıdır. Çevrimiçi alışveriş yapanların% 56’sı sipariş vermek için akıllı telefonlarını kullanmaktadır. Ülkede sosyal medya kullanımı da çok yaygındır ve Instagram mağazaları gibi küçük işletmeler de ilgi görmektedir.

¹ İstatistikler : <https://www.statista.com/outlook/243/167/ecommerce/bahrain>

² ibid.

T.C. MANAMA BÜYÜKELÇİLİĞİ

TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Ülkede kullanılan çeşitli e-ticaret platformları arasında Magento, Shopify, BigCommerce, Woocommerce, Volusion, 3dCart, Big Cartel, Send Owl, Ecwid, X-cart, PrestaShop, OpenCart, EC Shop, Ubercart, ASPdotnetStoreFront, Interspire Shop, WP E-commerce sayılabilir.

Aşağıda Bahreyn’de faaliyet gösteren yerel e-ticaret sitelerinden en bilinenlerinin listesi yer almaktadır:

<https://www.ubuy.com.bh/en/>

<https://www.wafiapps.com/>

<https://en-bahrain.namshi.com/>

<https://www.nextdirect.com/bh/en>

<https://www.dukakeen.com/>

<http://www.eshopbahrain.com/>

<https://bahrain.sharafdg.com/>

<https://homiez.me/en/>

<https://bahrain.ounass.com/>

Bahreyn hükümeti e-ticaret girişimlerini desteklemektedir. Bahreyn Sanayi, Ticaret ve Turizm Bakanlığı altında E-Ticaret ve IT Genel Müdürlüğü bulunmaktadır. Genel Müdürlüğün görevleri Bahreyn’i tercih edilen bir bölgesel e-ticaret merkezi yapmak için uygun iş ortamını sağlamak, e-ticaretle ilgili veri koruma ve tüketicinin korunması faaliyetlerini sürdürmek, ilgili mevzuatı düzenlemek, ülkenin elektronik ve bilgi işlem alt yapısını geliştirme çalışmaları yapmak, sektör çalışanlarını eğitmek için programlar, seminerler, konferanslar ve etkinlikler düzenlemek olarak tanımlanmaktadır.

<https://www.moic.gov.bh/en/OurServices/Pages/-E-commerce-&-IT-Services.aspx>

Bahreyn e-Ticaret Akademisi, Sanayi, Ticaret ve Turizm Bakanlığı ile Thinksmart firması ortaklığıyla kurulmuştur ve e-Ticaret ve çevrimiçi işletmelere yatkın olan Bahreyn girişimcilerinin becerilerini geliştirmeyi amaçlamakta; eğitimler vermektedir.

Bahreyn’de bir e-ticaret firması (ticaret sicili aktivite kodu :4791- Retail sale via Internet - Internet aracılığıyla Perakende Satış) kurma aşamaları şunlardır:

- E-Ticaret etkinliğinin seçilmesi
- Firmanın ticari adının seçilmesi
- Tüzel kişiliğin Bahreyn Krallığı'ndaki ticari şirket yasalarına uygun olarak seçimi
- Ticaret Siciline başvurunun gönderilmesi
- Lisansın ilgili resmî kurumlar tarafından onaylanması
- Ticaret kaydının düzenlenmesi

T.C. MANAMA BÜYÜKELÇİLİĞİ

TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Bahreyn’de perakende ticaret alanında faaliyet gösterecek yabancıların %51 hisseye sahip Bahreyn’li ortak bulma zorunlulukları vardır.

Bu şekilde kurulan bir e-ticaret firması sonradan aktivitelerine yenilerini eklemek isterse sicil kaydı ile ilgili alan adı URL'sinin (çalışır durumda internet sitesi) yetkililere bildirmelidir ve internet sitesinde gösterilen ürünler ve (veya hizmetler) firmanın ticaret sicilinde kayıtlı faaliyetlerine ve Bahreyn Krallığı Kanunlarına uygun olmalıdır.

Ülkede e-Ticarette teknik danışmanlık sağlama konusunda uzmanlaşmış danışmanlık şirketleri de bulunmaktadır. Bu şirketler, e-Ticaret etkinliğini finanse etme konusunda yardım sağlamakta ve piyasa verilerine ve kurumun kaynaklarına ve gereksinimlerine dayalı başarı standartlarına ilişkin tahminler sunmaktır. Yerel ve uluslararası yatırımcılar için Bahreyn Kalkınma Bankası, Aile Bankası, Ebdaa Bankası ve Tamkeen'den temin edilebilen çeşitli kredi çözümleri ve ticari kredi paketi bulunmaktadır.

E-ticarette sayfa tasarımı ve sayfanın hizmet verilen ülkeye göre yerelleştirilmesi önemlidir. Bu alanda pek çok firma yapay zekâ ve makina öğrenmesinden yararlanmaktadır. Bilgisayar kapasitesiyle insan beyninin yaratıcı düşüncesinin birleşmesiyle site tasarımları cazip ve kullanışlı hale getirilmektedir.

Bahreyn e-ticaret piyasasına girmeden önce e-ticaret firmalarımızın şu hususlara dikkat etmesi önerilmektedir:

- i) Sitenin Arapça ve İngilizce çevirisi,
- ii) Ölçülerinin çevrilmesi (özellikle giyimde beden ölçülerinin)
- iii) Bahreyn dinarı cinsinden fiyatlandırma
- iv) Yerel pazarlama
- v) Anahtar kelimeler ve site için taramanın etkinleştirilmesi
- vi) Ödeme yöntemleri ve elektronik ödeme portalı seçimi
- vii) Kargo yöntemlerinin seçimi
- viii) Tüketici şikayetleri/sorunları ile ilgilenmek için bir ekip ve çağrı merkezi oluşturulması.